

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 241/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Irsákom, Nám. republiky 11, Sereď, proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18 Csp 56/2019 z 9. septembra 2020, rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 7 CoCsp 20/2021 zo 16. júna 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Cdo 15/2022 z 24. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

2. Návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18 Csp 56/2019 z 9. septembra 2020, rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 7 CoCsp 20/2021 zo 16. júna 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Cdo 15/2022 z 24. januára 2023 nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) č. k. 18 Csp 56/2019 z 9. septembra 2020 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 CoCsp 20/2021 zo 16. júna 2021 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší súd“) č. k. 1 Cdo 15/2022 z 24. januára 2023 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec „vrátiť na ďalšie konanie“.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobkyne v konaní o ochrane spotrebiteľa, o určenie neplatnosti úverovej a záložnej zmluvy a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalovaným v prvom rade bola obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný 1“), a žalovaným v druhom rade bola obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ].

2.1. Sťažovateľka sa žalobou domáhala určenia neplatnosti úverovej zmluvy z 10. marca 2008, ktorú ako dlžníčka uzavrela so žalovaným 1. Poskytnuté plnenie bolo zabezpečené záložnou zmluvou, ktorej predmetom bolo zriadenie záložného práva k bytu (špecifikovaného v žalobe) vo vlastníctve sťažovateľky (v čase uzatvorenia záložnej zmluvy). Sťažovateľka sa zároveň domáhala určenia vlastníctva k bytu, ktorý bol predmetom záložnej zmluvy, vzhľadom na to, že medzičasom prišla o vlastnícke právo v dobrovoľnej dražbe, a tiež, že uzatvorením zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva došlo k porušeniu jej práv ako spotrebiteľky podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

2.2. Sťažovateľka považovala obidve zmluvy za absolútne neplatné právne úkony z dôvodu, že žalovaný 1 nemal oprávnenie poskytovať úvery, keďže nebol bankou. Svojím konaním uplatnil proti sťažovateľke nekalú obchodnú praktiku, teda porušil jej práva spotrebiteľky. Vzhľadom na neplatnosť právnych úkonov sú neplatnými aj všetky ďalšie úkony, prostredníctvom ktorých bolo nakladané s bytom (dobrovoľná dražba, vydanie rozsudku o vypratání bytu).

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol. V odôvodnení napadnutého rozsudku na podklade pripojených spisov konštatoval, že sťažovateľka sa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 15 C 498/2015 neúspešne domáhala určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby. Okresný súd zároveň konštatoval, že v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 71/2016 bola sťažovateľke rozsudkom uložená povinnosť vypratať byt, ktorý bol predmetom záložnej zmluvy aj dobrovoľnej dražby. Prvoinštančný súd uviedol, že žalovaný 1 poskytol sťažovateľke úver na základe a v rozsahu svojej voľnej živnosti, ktorou disponoval od 12. augusta 2006. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na to, že podnikanie nebankových subjektov v čase uzatvorenia napádaných zmlúv upravoval zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Poukazom na relevantné ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, Obchodného zákonníka a zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov okresný súd vyvrátil sťažovateľkinu argumentáciu o tom, že žalovaný 1 nebol oprávnený poskytovať úvery, ako i to, že by jeho živnostenské oprávnenie bolo vydané v rozpore s právnym poriadkom. Na základe týchto záverov okresný súd tiež uviedol, že neboli splnené predpoklady na určenie, že práva sťažovateľky ako spotrebiteľky boli uzatvorením zmlúv o úvere a zriadení záložného práva porušené.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol: „... s účinnosťou od 1. apríla 2015 môžu spotrebiteľské úvery alebo iné úvery a pôžičky pre spotrebiteľov poskytovať iní veritelia s povolením udeleným NBS, podľa Zákona č. 129/2010 Z.z.; do účinnosti uvedenej právnej úpravy mohli veritelia poskytovať úvery, ak boli zapísaní v registri veriteľov a v podregistri iných veriteľov, ktoré viedla NBS, a to na základe zápisu v tomto registri do 31. augusta 2015, pričom zoznam veriteľov a iných veriteľov zapísaných v registri veriteľov k 31. augustu 2015 je zverejnený na webovom sídle NBS. Súd mal preukázané Zoznamom registra veriteľov a podregistra iných veriteľov, ktorý viedla NBS, ktorý súd obstaral z webového sídla NBS, že žalovaný v rade 1/ bol zapísaný pod reg. č. 95 v predmetnom registri. Uvedené skutočnosti súd vyhodnocoval ako prejudiciálnu otázku v súvislosti s rozhodovaním o návrhu žalobkyne o určení, že jej práva ako spotrebiteľky boli porušené postupom podľa § 194 ods. 1 CSP, podľa ktorého otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.“ S prihliadnutím na uvedené okresný súd uzavrel, že neboli preukázané dôvody neplatnosti zmluvy o úvere, lebo žalovaný 1 pri vzniku zmluvy o úvere nekonal v rozpore so zákonom, a preto nebolo dôvodné vyhodnotiť, že zmluva o úvere je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k navrhovanému určeniu, že sťažovateľka je výlučnou vlastníčkou bytu, okresný súd uviedol, že sťažovateľka nemá naliehavý právny záujem na tomto určení, keďže svoje vlastníctvo odvodzovala od absolútnej neplatnosti dispozičných úkonov s bytom. Napokon okresný súd poukázal na to, že „Bolo preukázané rozsudkom OS MT, sp.zn. 15C 498/2015 zo dňa 11. novembra 2016, právoplatným 15.6.2016, že žalobkyňa sa síce domáhala určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby, na ktorej boli vydražené predmetné nehnuteľnosti, avšak ako dôvod neplatnosti neuvádzala neplatnosť záložnej zmluvy. Potom pri právnej úprave § 21 ods. 2 Zákona 527/2002 Z. z., účinného v čase vykonania dražby, uplynula lehota domáhať sa určenia neplatnosti dražby v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona - zákona o dobrovoľných dražbách (vid' aj ods. 52). Vychádzajúc z uvedenej právnej úpravy, potom žalobkyňa na požadovanom určení - určiť neplatnosť Zmluvy o zriadení záložného práva a v tejto súvislosti určiť jej vlastnícke právo k predmetu záložnej zmluvy, nemá naliehavý právny záujem, takéto určenie v konajúcej veci by bolo obchádzaním zákona, § 21 ods. 2 Zákona 527/2002 Z. z.“.

Vo vzťahu ku konaniam vedeným pod sp. zn. 15 C 498/2015 (neplatnosť dobrovoľnej dražby) a sp. zn. 7 C 71/2016 (vypratanie bytu) okresný súd v bodoch 54 – 56 odôvodnenia napadnutého rozsudku v podstatnom uviedol, že sa v nich mlčky o neplatnosti oboch zmlúv nerozhodovalo. Sťažovateľka v uvedených konaniach neprodukovala dôkazy či tvrdenia, ktorými by spochybňovala platnosť napadnutých zmlúv, preto bolo potrebné zaoberať sa dôvodnosťou podanej žaloby. Napokon v bode 57 odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd venoval pozornosť pasívnej vecnej legitimácii žalovaných vo vzťahu k jednotlivým sťažovateľkou požadovaným určeniam.

4. Sťažovateľka rozsudok okresného súdu napadla odvolaním. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 387 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Odvolací súd preskúmal rozsudok okresného súdu a v odôvodnení svojho rozsudku v stručnosti poukázal na to, z akých dôkazov a právnych predpisov vychádzal okresný súd, pričom konštatoval správnosť záverov, ku ktorým dospel. V závere odôvodnenia krajský súd uviedol: „Žalobkyňa v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie opätovne poukázala na dôvody

neplatnosti právnych úkonov, na porušenia jej práv spotrebiteľa a domáhajúc sa vlastníckeho práva žalovanej nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom podanej žaloby a následného vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie s vysloveným právnym záverom, pričom v odvolaní (opakujúc tieto tvrdenia) neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by spochybnila vyslovené skutkové a právne závery súdu prvej inštancie“

5. Najvyšší súd o podanom mimoriadnom opravnom prostriedku rozhodol napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol.

5.1. Vo vzťahu k dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd v bodoch 21 – 27 odôvodnenia napadnutého uznesenia najprv vymedzil teoretický rámec dovolacieho prieskumu v zmysle namietanej vady zmätočnosti. Následne k tomuto dovolaciemu dôvodu v podstatnom uviedol: *„Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba vo vzťahu k uplatneným nárokom žalobkyne v bodoch 1. až 5. zamietnutá, ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. V bode 9. odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že so závermi, ku ktorým dospel súd prvej inštancie o nedôvodnosti podanej žaloby sa v plnom rozsahu stotožnil. V bode 7. však konštatoval, že v dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie náležite vyhodnotil, že namietané porušenie práva v zmysle § 3 ods. 2 písm. a) zák. č. 455/1996 Z. z. o živnostenskom podnikaní, v zmysle zákona č. 92/91 Zb. prípadne podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách pri uzatváraní predmetných zmlúv ako aj v zmysle § 8 ods. 1 písm. a) a f) zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa neboli zistené. Súd prvej inštancie správne poukázal aj na konania vedené na súdoch, v ktorých žalobkyňa namietané porušenia práva (ako aj v tejto prejednávanej veci) poukazovala, s ktorými sa súdy v rámci prebiehajúceho konania zaoberali, prípadne tieto mohli v týchto prebiehajúcich konaniach pri posudzovaní platnosti právnych úkonov uplatniť, a v ktorých bola neúspešná. Odvolací súd preto v plnom rozsahu poukázal na skutkové zistenia a vyslovené právne závery súdu prvej inštancie, na ktoré v dôvodoch svojho rozhodnutia odkázal postupom podľa § 387 ods. 2 CSP. Z uvedených rozhodnutí teda nepochybne vyplýva, prečo a z akých dôvodov bola žaloba žalobkyne zamietnutá, pričom dovolací súd konštatuje, že uvedené rozhodnutia súdov tvoria organickú jednotu a nemožno ich posudzovať izolovane. Kľúčovým v predmetnej veci bolo vyhodnotenie, že namietané porušenie práva v zmysle § 3 ods. 2 písm. a) zák. č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní, v zmysle zákona č. 92/1991 Zb, prípadne zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách pri uzatváraní predmetných zmlúv (úverovej zmluvy, záložnej zmluvy) neboli zistené.“*

5.2. V nadväznosti na dovolaními namietané nesprávne právne posúdenie najvyšší súd najprv konštatoval, že sťažovateľka nejednoznačne poukazovala na § 421 ods. 1 písm. a), ale aj na písm. b) CSP. Dovolací súd opäť vymedzil teoretické východiská pre možný dovolací prieskum namietaného nesprávneho právneho posúdenia, konkrétne v bodoch 31 – 38 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Napokon vo vzťahu k samotnej dovolacej argumentácii sťažovateľky najvyšší súd uviedol: *„Žalobkyňa tvrdí, že gro právneho posúdenia veci podľa jej právneho názoru bolo, že v čase uzavretia spornej úverovej zmluvy mohli úvery poskytovať iba banky, na základe zákona o bankách... Súd prvej inštancie v bode 49. podrobne zdôvodnil, z akých dôvodov mohol žalovaný I/ platne predmetné zmluvy uzatvárať, keď konštatoval, že žalovaný I/ bol osobou zapísanou v obchodnom registri, čo preukazuje výpis z obchodného registra, pričom charakteristikou uvedenou v § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. bola vyvrátená argumentácia žalobkyne v žalobe, že žalovanému I/ bol vydaný živnostenský list protiprávne, vychádzajúc aj*

z právnej úpravy zákona o živnostenskom podnikaní účinnom v čase poskytnutia úveru žalobkyni. Podľa § 25 ods. 1 zák. č. 455/1991 Zb. účinnom v čase poskytnutia úverov voľné živnosti sú živnosti, ktoré nie sú uvedené v prílohe č. 1 a 3 a v zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia § 25 - pre prevádzkovanie týchto živností musia byť splnené všeobecné podmienky. Preukazovanie odbornej ani inej spôsobilosti sa nevyžaduje. V zmysle uvedeného teda právna úprava § 25 ods. 3 zák. č. 455/1991 Zb. účinná v čase poskytovania úveru žalobkyni žalovaným 1/ umožňovala, aby ohlasovateľ živnosti si zvolil aj inú živnosť, ktorá nie je uvedená v zozname. Predmet podnikania žalovaného 1/ podľa výpisu z obchodného registra poskytovanie pôžičiek a úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom v rozsahu voľnej živnosti od 12.08.2006 teda neodporoval uvedenej právnej úprave. Pokiaľ sa týka ďalších nárokov žalobkyne, čo do žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva, tiež žaloby na určenie, že je vlastníčkou špecifikovaných nehnuteľností, dovolací súd zdôrazňuje, že tieto návrhy boli zamietnuté pre nedostatok naliehavého právneho záujmu v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, preto ani od tvrdeného právneho posúdenia žalobkyňou nebolo závislé rozhodnutie súdu prvej inštancie a teda aj odvolacieho súdu v týchto častiach nároku žalobkyne.“ Na základe citovaných záverov najvyšší súd aj túto časť dovolania pre neprípustnosť odmietol. V závere tiež konštatoval, že z dovolania sťažovateľky nevyplýva žiadna právna otázka, v ktorej by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a ani v ňom nešpecifikovala rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť. Dovolaciu argumentáciu najvyšší súd vyhodnotil ako polemiku s právnym názorom súdov nižších inštancií, čo prípustnosť dovolania nezakladá.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka je presvedčená, že napadnuté rozhodnutia sú formálne, nespravodlivé a popierajú materiálno-právnu doktrínu.

7. V ústavnej sťažnosti opätovne predniesla argumenty prezentované v rámci konania pred všeobecnými súdmi, a to že (i) v čase uzatvorenia zmluvy o úvere mohli s cieľom zisku ako podnikateľskú činnosť poskytovať úvery v zmysle platnej legislatívy iba banky, (ii) živnostenské oprávnenie bolo žalovanému 1 vydané v rozpore s právnymi predpismi, (iii) sťažovateľka bola v postavení spotrebiteľky a v dôsledku nekalej obchodnej praxe boli porušené jej práva, (iv) súdy mali obe napadnuté zmluvy vyhodnotiť ako absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ťažiskom ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj vlastníckeho práva napadnutými rozhodnutiami, ktorými bola žaloba sťažovateľky v celom rozsahu zamietnutá. Sťažovateľka sa žalobou o určenie pokúšala dosiahnuť neplatnosť úverovej a záložnej zmluvy, ako aj opätovného získania vlastníckeho práva k bytu, ktoré stratila na základe dobrovoľnej dražby.

III.1. K namietanému rozsudku okresného súdu:

9. Ústavnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku okresného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ako z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

11. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu právam sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

III.2. K namietanému rozsudku krajského súdu:

12. V rámci predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd so zreteľom na sťažovateľkou uplatnenú argumentáciu konštatuje, že ústavnú sťažnosť je potrebné aj v tejto časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie ústavným súdom.

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predniesla argumenty totožné s námietkami uplatnenými v konaní na súde prvej inštancie, v odvolacom, ale aj dovolacom konaní (najmä posúdenie oprávnenia žalovaného 1 na podnikanie, otázka platnosti právnych úkonov podľa Občianskeho zákonníka a uplatnenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa).

13. Ústavný súd bez potreby citovania jednotlivých pasáží uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia (hoci ním dovolanie sťažovateľky odmietol) všetkými relevantnými námietkami sťažovateľky veľmi podrobne, precízne a ústavne udržateľným spôsobom zaoberal.

14. Berúc do úvahy závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom opakovane predostiera argumenty, ktoré už boli najvyšším súdom riadne vyriešené, a teda v tomto smere bola právam sťažovateľky ústavnoprávna ochrana (čl. 127 ods. 1 ústavy) poskytnutá.

III.3. K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu:

15. Ústavný súd konštatuje, že túto časť ústavnej sťažnosti je potrebné odmietnuť z dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

16. Z hľadiska predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

17. Súčasťou judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy; napr. III. ÚS 338/2012).

18. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

19. Podstatné námietky sťažovateľky však opomínajú uvedenú judikatúru ústavného súdu a ústavnú sťažnosť možno podľa jej skutočného obsahu (nesúhlas so skutkovými a s právnymi závermi krajského súdu) vyhodnotiť v podstate ako ďalší opravný prostriedok. Argumentačná pozícia sťažovateľky totiž spočíva prevažne v rovine podústavného práva. Navyše je možné konštatovať, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti okrem argumentov prezentovaných v skorších štádiách konania vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu (ale ani zvyšným rozhodnutiam) nepredniesla žiadnu ústavnoprávne relevantnú argumentáciu, ktorá by bola schopná spochybniť prijaté závery o odmietnutí dovolania. Prosté presvedčenie sťažovateľky zastúpenej kvalifikovaným právnym zástupcom o nespravodlivosti súdnych rozhodnutí nie je spôsobilým argumentom v konaní pred ústavným súdom.

20. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, II. ÚS 18/2020, II. ÚS 346/2021, II. ÚS 443/2021).

21. Ako *obiter dictum* ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľku nevyžýval na doplnenie ústavnej sťažnosti, a to z dôvodu zachovania hospodárnosti a efektívnosti konania. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti a oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že ani po potenciálnom doplnení odôvodnenia ústavnej sťažnosti by (i) vzhľadom na ústavné práva, ktoré sú sťažovateľkou označené za porušené, (ii) vzhľadom na doterajšiu a už citovanú sťažovateľkinu argumentáciu uvedenú v ústavnej sťažnosti a najmä (iii) na závery najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky a jeho odôvodnenie nebolo možné uvažovať o prijatí ústavnej sťažnosti v tejto časti na ďalšie konanie. Závery najvyššieho súdu v napadnutom uznesení nedávajú ústavnému súdu priestor na uvažovanie o arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia, a teda priestor na potenciálne prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie z tohto dôvodu.

III.4. K procesným návrhom sťažovateľky:

22. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti navrhovala odloženie vykonateľnosti všetkých napadnutých rozhodnutí. Návrh odôvodňovala tým, že vzhľadom na to, že bola zaviazaná na úhradu trov konania, hrozí jej ťažko napravitelná a bezprostredná ujma.

23. Jedným z nevyhnutných predpokladov na pozitívne rozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti ústavnou sťažnosťou napadnutých rozhodnutí je prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, teda aspoň potenciálna možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky napadnutými rozhodnutiami orgánu verejnej moci v meritórnom náleze ústavného súdu a s tým spojený predpoklad zrušenia napadnutých rozhodnutí z dôvodu ich protiústavnosti.

24. Tento predpokladaný účel predmetného inštitútu v prípade odmietnutia ústavnej sťažnosti pri predbežnom prerokovaní naplnený nie je. V prípade odmietnutia ústavnej sťažnosti už pri predbežnom prerokovaní (v danom prípade pre nedostatok právomoci a zákonom ustanovených náležitostí, pozn.) neprichádza teda odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí do úvahy.

25. Vychádzajúc z uvedených úvah, ústavný súd rozhodol výrokom 2 tohto uznesenia tak, že návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí nevyhovetl.

26. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku [§ 56 ods. 2 písm. a) a c) zákona o ústavnom súde] bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (finančné zadost'učinenie).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu